

Spis treści

1. OCENA STANU ZDROWIA – Aleksandra Gutysz-Wojnicka	15
1.1. Uwarunkowania kulturowe i społeczne	15
1.2. Uwarunkowania spowodowane płcią, rasą i wiekiem badanego	20
2. BADANIE PODMIOTOWE – Danuta Dyk, Edyta K. Cudak	23
2.1. Zasady przeprowadzania badania podmiotowego	23
2.2. Sposób badania	26
2.3. Wywiad dotyczący aktualnego stanu zdrowia	28
2.4. Wywiad dotyczący dolegliwości ze strony narządów i układów	30
2.5. Wywiad rodzinny i środowiskowy	32
3. PODSTAWY BADANIA PRZEDMIOTOWEGO – Danuta Dyk	35
3.1. Podstawy anatomii topograficznej	35
3.2. Metody i ogólne zasady badania przedmiotowego	40
3.3. Badanie przedmiotowe ogólne i dokumentowanie wyników	44
3.3.1. Wygląd zewnętrzny – pierwsze wrażenie	44
3.3.2. Budowa i proporcje ciała, wzrost i stan odżywienia	45
3.3.3. Podstawowe parametry życiowe (oddech, tętno, ciśnienie tętnicze krwi, temperatura ciała)	48
4. BADANIE SKÓRY, PRZYDATKÓW SKÓRY I WĘZŁÓW CHŁONNYCH – Danuta Dyk	57
4.1. Badanie skóry i dokumentowanie wyników	57
4.1.1. Badanie włosów i dokumentowanie wyników	62
4.1.2. Badanie paznokci i dokumentowanie wyników	63
4.2. Badanie węzłów chłonnych i dokumentowanie wyników	66
5. BADANIE GŁOWY I SZYI – Edyta K. Cudak	73
5.1. Badanie głowy	74
5.1.1. Badanie narządu wzroku	75
5.1.2. Badanie ucha	83
5.1.3. Badanie nosa i zatok	86
5.1.4. Badanie jamy ustnej i gardła	90
5.1.5. Badanie ślinianki przyusznej	94
5.2. Badanie struktur szyi	94
5.2.1. Badanie gruczołu tarczowego	95
5.2.2. Badanie tchawicy	98
6. OCENA KŁATKI PIERSIOWEJ I GRUCZOŁÓW PIERSIOWYCH – Danuta Dyk	99
6.1. Struktury anatomiczne klatki piersiowej, linie topograficzne	99
6.2. Kształt i symetria klatki piersiowej	103
6.3. Badanie gruczołów piersiowych i dokumentowanie wyników badania	106
7. OCENA CZYNNOŚCI ODDECHOWEJ – Danuta Dyk	113
7.1. Wprowadzenie	113
7.2. Badanie przedmiotowe klatki piersiowej	115
7.2.1. Oglądanie	115
7.2.2. Badanie palpacyjne	116
7.2.3. Opukiwanie	119
7.2.4. Osluchiwanie	121
7.3. Dokumentowanie wyników	124
8. BADANIE UKŁADU KRAŻENIA – Danuta Dyk	129
8.1. Badanie serca	130
8.2. Ocena krążenia tętniczego	137

8.2.1. Badanie tętna tętniczego	137
8.2.2. Ocena ukrwienia tętniczego ręki (test Allena)	142
8.2.3. Badanie krążenia włosniczkowego – nawrót kapilarny	143
8.3. Ocena krążenia żylnego	143
8.3.1. Ciśnienie i tętnienie w żyłach szyjnych	143
9. BADANIE BRZUCHA – Danuta Dyk	151
9.1. Wprowadzenie	151
9.2. Badanie przedmiotowe brzucha	152
9.2.1. Oglądanie	153
9.2.2. Osluchiwanie	154
9.2.3. Opukiwanie	155
9.2.4. Badanie palpacyjne	157
9.3. Badanie odbytu	163
9.4. Dokumentacja wyników badania	165
10. BADANIE ŻEŃSKICH NARZĄDÓW PŁCIOWYCH – Aleksandra Gaworska-Krzemińska	167
10.1. Budowa żeńskiego układu płciowego	167
10.2. Ocena dojrzałości płciowej	170
10.3. Prowadzenie badania	173
10.4. Dokumentacja wyników badania	179
11. BADANIE MĘSKICH NARZĄDÓW PŁCIOWYCH – Aleksandra Gaworska-Krzemińska	183
11.1. Budowa męskiego układu płciowego	183
11.2. Ocena dojrzałości płciowej	185
11.3. Badanie okolicy pachwinowej, prącia, moszny, jądra i powrózka nasiennego	187
11.4. Badanie palpacyjne okolicy okołodbytniczej i gruczołu krokowego	189
11.5. Dokumentacja wyników badania	191
12. BADANIE UKŁADU MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWEGO – Aleksandra Gaworska-Krzemińska, Marek Krzemiński	197
12.1. Schemat badania	197
12.1.1. Ogólny stan układu narządu ruchu	197
12.1.2. Odcinkowy stan układu narządu ruchu	200
12.1.3. Miejscowy stan układu narządu ruchu	201
12.2. Badanie poszczególnych elementów układu mięśniowo-szkieletowego	205
12.2.1. Badanie stawu skroniowo-żuchwowego	206
12.2.2. Badanie kręgosłupa	207
12.2.3. Badanie kończyny górnej	213
12.2.4. Badanie miednicy	221
12.2.5. Badanie kończyny dolnej	223
12.3. Dokumentacja wyników badania	230
13. ELEMENTY BADANIA NEUROLOGICZNEGO – Aleksandra Gutysz-Wojnicka	237
13.1. Wprowadzenie i cel	237
13.2. Zasady i sposoby dokumentowania wyników badania	238
13.3. Ocena stanu psychicznego	239
13.4. Ocena nerwów czaszkowych	247
13.4.1. I nerw czaszkowy (nerw węchowy)	247
13.4.2. II nerw czaszkowy (nerw wzrokowy)	248
13.4.3. III nerw czaszkowy (nerw okoruchowy), IV nerw czaszkowy (nerw błotkowy), VI nerw czaszkowy (nerw odwodzący)	248
13.4.4. V nerw czaszkowy (nerw trójdzielny)	249
13.4.5. VII nerw czaszkowy (nerw twarzowy)	251
13.4.6. VIII nerw czaszkowy (nerw przedsionkowo-ślimakowy)	252
13.4.7. IX nerw czaszkowy (nerw językowo-gardłowy) i X nerw czaszkowy (nerw błędny)	252
13.4.8. XI nerw czaszkowy (rdzeniowy) (nerw dodatkowy)	253
13.4.9. XII nerw czaszkowy (nerw podjęzykowy)	254
13.5. Badanie układu ruchu	257
13.6. Badanie czucia	262

13.6.1. Czucie głębokie 266

13.6.2. Czucie powierzchowne 267

13.6.3. Interpretacja bodźców czuciowych – funkcja płata ciemieniowego 268

13.7. Ocena równowagi i koordynacji ruchowej (zborności) 270

13.8. Badanie odruchów 272

13.9. Badanie objawów oponowych 280

14. BADANIE DZIECKA Z UWZGLĘDNIENIEM ODREBNOŚCI FIZYCZNYCH I PSYCHOMOTORYCZNYCH ZWIĄZANYCH Z WIEKIEM – Edyta K. Cudak 283

14.1. Badanie podmiotowe 283

14.2. Badanie przedmiotowe 284

14.2.1. Ocena ogólnego stanu zdrowia 284

14.2.2. Badanie skóry i jej przydatków 287

14.2.3. Badanie węzłów chłonnych 289

14.2.4. Badanie układu kostno-stawowego 290

14.2.5. Badanie głowy i szyi 292

14.2.6. Badanie narządów zmysłów oraz jamy ustnej i gardła 293

14.2.7. Badanie układu oddechowego 297

14.2.8. Badanie układu krążenia 300

14.2.9. Badanie jamy brzusznej 304

14.2.10. Badanie narządów moczowo-płciowych 306

14.2.11. Badanie układu nerwowego 307

15. ODREBNOŚCI W BADANIU PODMIOTOWYM I PRZEDMIOTOWYM OSOBY W WIEKU GERIATRYCZNYM – Bożena Nowaczyk 311

15.1. Badanie podmiotowe 312

15.2. Badanie przedmiotowe 317

16. OCENA STANU ZDROWIA PACJENTA NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADANIA PODMIOTOWEGO I PRZEDMIOTOWEGO – Danuta Zarzycka 331

16.1. Dokumentowanie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego 332

16.1.1. Zasady dokumentowania opieki pielęgniarstwa 332

16.1.2. Schemat opisu stanu zdrowia pacjenta – SOAP 333

16.1.3. Wybrane skale klinimetryczne do oceny stanu pacjenta 336

16.2. Analiza wyników badania podmiotowego i przedmiotowego na potrzeby oceny stanu zdrowia 352

PYTANIA SPRAWDZAJĄCE 363

ODPOWIEDZI DO PYTAŃ SPRAWDZAJĄCYCH 367

PYTANIA TESTOWE 383

ODPOWIEDZI DO PYTAŃ TESTOWYCH 397

SKOROWIDZ 399